

Aan de leden van de vaste commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum 20 juni 2014
Ons kenmerk 20140620MvdR/RF
Onderwerp Stelselwijziging Jeugd

Contact M. (Maartje) van der Rijt
Telefoon 030 27 39 735
E-mail mvanderrijt@vgn.nl

Geachte commissieleden,

Op 17 juni jongstleden heeft de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ) haar vierde rapportage gepresenteerd over de voortgang van de transitie jeugd. Dit is opnieuw een kritische rapportage. De TSJ ziet dat er maximaal tempo wordt gemaakt bij gemeenten, maar ziet tegelijkertijd forse risico's voor een verantwoorde transitie per 1 januari 2015. De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra (VOBC) herkennen het beeld dat de TSJ presenteert én deelt de zorgen. In een brief van de branches voor (gespecialiseerde) jeugdhulp staan een aantal zorgen toegelicht.

In deze brief vindt u twee aanvullende punten van zorg, namelijk:

- Continuïteit van zorg voor jeugd tussen de 18 en 23 jaar
- Toeleiding tot jeugdhulp

Met deze brief vragen wij uw aandacht voor onze zorgen en vragen wij u onderstaande vragen voor te leggen aan de staatssecretaris tijdens het Algemeen Overleg op woensdag 25 juni.

Continuïteit van zorg voor jeugd 18+

Jongeren met een (licht) verstandelijke beperking tussen de 18 en 23 jaar zijn nog volop in ontwikkeling.

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht
Postbus 413
3500 AK Utrecht

www.vgn.nl
E info@vgn.nl
T 030 27 39 300
F 030 27 39 387

IBAN NL91RABO0331021005
BIC RABONL24
BTWnr: 80.47.42.534.B.01
KvK Utrecht 404.83210

Meestal stopt hun begeleiding en behandeling dan ook niet na hun 18de jaar. Door de begeleiding en behandeling te continueren, stappen zij beter voorbereid de maatschappij in.

Zorg jeugd 18+ tussen wal en schip

VOBC en VGN zien naast de risico's die de TSJ in haar rapport benoemd ten aanzien van de continuïteit van zorg ook een fors risico voor de continuïteit van zorg voor jongeren met een beperking tussen de 18 en 23 jaar. Zij dreigen tussen wal en schip te vallen.

Samenhang Jeugdwet, Wmo, Wlz en ZvW

De Jeugdwet kent een strikte leeftijdsgrens van 18 jaar. Voor alle jeugdigen is het belangrijk dat de jeugdhulp voor en vanaf 18 jaar goed op elkaar aansluit. Dit geldt zeker ook voor jeugdigen met een beperking die afhankelijk zijn van passende zorg. Om dit te realiseren moet er een naadloze aansluiting zijn van de nieuwe Jeugdwet naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz).

Behandeling met verblijf

VGN en VOBC zien in de samenhang tussen de verschillende wetteksten een knelpunt bij de behandeling met verblijf voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking (ZZP LVB 1-5). In de wettekst van de Wlz die op 10 maart jongstleden naar de Kamer is gestuurd, wordt aangegeven dat ZZP LVB 1-5 een plaats krijgen in de reguliere Wlz (niet in de subsidieregeling). In de memorie van toelichting lezen wij inderdaad dat voor deze groep een uitzondering wordt gemaakt. Voorwaarde is wel dat deze jongeren door de toegangsdrempel voor de Wlz moeten komen, en juist hier ontstaat het probleem.

De toegangsdrempel is in de wettekst zo omschreven dat jongeren met een zorgzwaarte passend bij ZZP LVB 1 en 2 (en mogelijk ook 3) geen beroep kunnen doen op de Wlz. Dit biedt dus helemaal geen oplossing voor deze groep jongeren. Daar komt bij dat de toegang tot de Wlz voor deze groep gebonden wordt aan de duur van de indicatie. Als deze jongeren niet door de toegangsdrempel komen, moeten ze dus een beroep doen op een andere wettelijk kader. De Wmo is hiervoor niet passend omdat het om behandelzorg en intensieve vormen van begeleiding gaat. Het lijkt meer voor de hand te liggen dat ook deze zorg een plaats krijgt in de Zvw.

Wij pleiten er daarom voor om behandeling met verblijf, net als de extramurale behandeling, voor deze doelgroep voorlopig in een subsidieregeling onder te brengen met als wettelijk kader de Wlz. Zo is er voor de korte termijn duidelijkheid. Daarop aansluitend moet nader onderzoek plaatsvinden op welke wijze de zorg voor jongeren vanaf 18 jaar die valt onder ZZP LVB 1-5 voor de langere termijn in een passende regeling is onder te brengen.

Is de staatsecretaris bereid om ZZP LVB 1-5 voor jongeren van 18 jaar of ouder voorlopig in een subsidieregeling onder te brengen met als wettelijk kader de Wlz?

En daarop aansluitend een onderzoek te starten op welke wijze de zorg voor jongeren vanaf 18 jaar die vallen onder ZZP LVB 1-5 voor de langere termijn in een passende regeling is onder te brengen?

Samenwerking gemeenten, zorgkantoor en zorgverzekeraars

Niet alleen de wetteksten moeten op elkaar aansluiten, de uitvoering is zeker zo belangrijk. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeenten, zorgkantoren en zorgverzekeraars. Vanuit onze leden ontvangen wij signalen dat deze samenwerking nog niet voldoende tot stand komt. Omdat wetten nog in behandeling zijn, is er in het veld veel onduidelijkheid met grote risico's voor de zorgcontinuïteit als gevolg. In het bijzonder voor jongeren die in 2015 18 jaar worden.

Hoe denkt de staatssecretaris de samenwerking tussen gemeenten, zorgkantoren en zorgverzekeraars te bevorderen om de zorgcontinuïteit te borgen, zodat jongeren met een beperking tussen de 18 en 23 jaar niet tussen wal en schip vallen?

Toeleiding tot jeugdhulp

Conclusie TSJ

De TSJ concludeert in haar vierde rapportage: 'Hoewel vrijwel alle gemeenten in beeld hebben hoe hun toeleiding naar jeugdhulp gestalte moet krijgen, zijn de benodigde besluiten nog niet overal genomen en zijn deze nog onvoldoende geconcretiseerd en geoperationaliseerd. Laat staan dat op het niveau van werkprocessen inzichtelijk is hoe gehandeld wordt bij welke problematiek en bij welke vragen welk instrumentarium daarbij wordt ingezet.' VGN en VOBC delen deze zorg.

Vroegsignalering

Een specifiek punt van zorg voor VGN en VOBC is de toeleiding tot vroegdiagnostiek en vroegbehandeling. Kinderen met een ontwikkelingsachterstand of (licht) verstandelijke beperking moeten de kans krijgen om zich binnen hun mogelijkheden zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Daarom is het belangrijk dat in een zo vroeg mogelijk stadium dient te worden onderkend dat er sprake is van een ontwikkelingsachterstand en/of een beperking. Zo kan zo vroeg mogelijk diagnostiek en behandeling worden ingezet om later zo gewoon en zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren.

Vroegsignalering vraagt om specifieke kennis. Om dit onder de Jeugdwet te realiseren, is het van groot belang dat gemeenten hun processen zo inrichten dat deze specifieke kennis en expertise beschikbaar is. Wijkteams of gespecialiseerde wijkteams kunnen hier een rol in vervullen. Er moet echter voorkomen worden dat deze teams signalen missen en juist een extra drempel vormen in de toeleiding naar diagnostiek en adequate hulp voor deze kinderen en hun ouders. Voor kinderen met een beperking is het belangrijk dat gemeenten op tijd hun processen hebben ingericht om deze vroegsignalering en onderkenning te realiseren.

paginanummer 4

Ons kenmerk 20140620MvdR/RF

Welke voornemens heeft de staatssecretaris om gemeenten te ondersteunen bij het goed inrichten van de toeleiding tot jeugdhulp? In het bijzonder voor jonge kinderen met een ontwikkelingsachterstand of een (licht) verstandelijke beperking.

Uiteraard zijn wij altijd tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,
mede namens VOBC,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Schirmbeck', written in a cursive style.

J. (Hans) Schirmbeck
Directeur